[Time: 2½ Hours] **[Marks:75]**

N.B: 1) Figures to the right indicate full marks
2) Working Notes to form a part of your answer.
3) All questions are compulsory

Q1) A) Select the correct option (Any eight) **(8)**

1. Dissolution expenses paid by purchasing company are debited to ____________ account in purchase method.
   a. general reserve
   b. bank
   c. goodwill
   d. cash
2. Investment Account is debited for _____ on sale of investment.
   a. loss
   b. profit
   c. cost
   d. income
3. Payment for contingent liability is debited to _____ _____ A/c.
   a. Cash
   b. Bank
   c. Realisation
   d. Capital reduction
4. The _____ value of investment should be indicated by way of a note.
   a. market
   b. actual
   c. face
   d. future
5. Ethical behaviour encourages _____ actions.
   a. right
   b. legal
   c. illegal
   d. criminal
6. The brokerage is calculated on _____ price of investment.
   a. transaction
   b. fixed
   c. face
   d. fair
7. Capital Reduction Account is _____ by payment of reconstruction expenses.
   a. credited
   b. debited
   c. ignored
   d. prepared
8. As per purchase method, assets and liabilities should be recorded at ______________by transferee company.
   a. book value
   b. agreed value
   c. balance sheet value
   d. correct value

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

9. Ethical behaviour distinguishes right from _____.
   a. correct
   b. wrong
   c. proper
   d. good

10. If J Ltd. is taken over by O Ltd. it is called as_______
    a. Amalgamation
    b. External reconstruction
    c. Absorption
    d. Merger

Q1) B) State whether the statements are **True** or **False (Any seven)** **(7)**

1) Payment made to Debenture holders is not a part of Purchase Consideration.
2) Amalgamation Adjustment account is applicable under merger method.
3) Reserves which are to be maintained as per law are called as statutory reserve.
4) Under Internal reconstruction the company is liquidated and new company is formed.
5) Under the scheme of Internal Reconstruction amount of sacrifice made is credited to Capital Reduction account.
6) Loss on sale of Investment is credited to Investment account.
7) Loan repayable on demand is required to be disclosed under the head long term provision
8) Profit on sale of Asset is required to be disclosed under the head other income in profit and loss account.
9) Contribution to PF is a employee benefit expenses.
10) The fair value as per IFRS and relevant IAS refer to the present value of asset or liability.

Q2) Following is the trial balance of M/S Zeeshan Ltd as on 31st March 2021 **(15)**

Trial Balance as on 31.03.2021

Particulars	Debit Rs	Particulars	Credit Rs
Stock at cost	500000	17000 equity shares of Rs 100 each fully paid up	1700000
Net Block of fixed asset	1230000	Sundry Creditors	210000
Debtors (unsecured and good)	400000	General reserve	70000
Cash in hand	60000	10% Debentures of Rs 100	300000
Bank balance	420000	Tax Provision	20000
Preliminary expenses	24000	Net Profit for the current year	240000
Bills receivable	50000	Bills payable	100000
Investment (Cost)	100000	Profit & Loss appropriation (Opening balance)	164000
Prepaid expenses	20000		
Total	**2804000**	**Total**	**2804000**

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

Additional Information

1) Authorized capital of the company consists of 20000 equity shares of Rs 100
2) Out of the total debtors Rs 60000 debtors due for more than six month
3) Market value of the investment is Rs.105000 and the face value is Rs.95000
4) Transfer during the year Rs.25000 to General Reserve
5) The directors of the company declared 10% dividend on equity share capital
6) Debentures were secured against charge on fixed asset.

You are asked to prepare Profit & Loss Appropriation account for the year ended 31 March 2021 and Balance sheet as on same date in vertical format as per the schedule III requirements of the Companies Act.

OR

Q2) Mrs. Shilpa Holds 600, 10% Debentures of Rs. 100 each in X ltd; as on 1st April 2021 at a cost of Rs. 70,000. Interest is payable on 30th June and 31st December every year. **(15)**

Other details are as under:

01/06/2021: 192 Debentures are purchased at Rs. 20,400 cum interest.
01/11/2021: 192 Debentures are purchased at Rs. 19,200 ex Interest.
30/11/2021: 300 Debentures are sold for Rs. 32,250 cum Interest.
31/01/2022: 420 Debentures are sold for Rs. 38,650 ex Interest

Prepare Investment Account valuating closing balance on 31st March 2022 at cost or Market Price whichever is lower. The Debentures are quoted at par on 31st March 2022.

Q.3 Followings are the Balance Sheets of Madan Ltd. and Mohan Ltd. as on 31st March, 2022. **(15)**

Balance Sheets as on 31st March, 2022

Liabilities	Madan Ltd.	Mohan Ltd.	Assets	Madan Ltd.	Mohan Ltd.
Equity Shares of ₹ 10 each fully paid	6,00,000	4,00,000	Goodwill	--	60,000
			Building	2,00,000	3,50,000
10% Preference Shares of ₹ 100 each fully paid	--	1,00,000	Machinery	2,00,000	1,00,000
			Furniture	50,000	50,000
12% Preference Shares of ₹ 100 each fully paid	1,00,000	--	Investments	1,00,000	80,000
			Debtors	1,50,000	40,000
General Reserve	1,00,000	1,50,000	Stocks	80,000	70,000
Profit & Loss A/c	60,000	20,000	Other Current Assets	3,20,000	20,000
Statutory Reserve	10,000	10,000	Bankbalance	50,000	30,000
9% Debentures of ₹ 100 each	1,00,000	50,000			
Sundry Creditors	1,40,000	50,000			
Other Liabilities	40,000	20,000			
Total	**11,50,000**	**8,00,000**	**Total**	**11,50,000**	**8,00,000**

On the above date Madan Ltd. takes over the business of Mohan Ltd. on the following terms and conditions:

1. All fixed Asserts (other than Goodwill) are to be taken over at 20% above book values and current assets (other than cash & bank balance) are valued at 10% below book values.
2. Goodwill to be considered as worth ₹ 1,00,000.
3. Equity Shares holders of Mohan Ltd. are to be issued, 6 equity shares of ₹ 10 each in Madan Ltd. at ₹ 12 each, for every 5 equity shares in Mohan Ltd. Balance of Purchase Consideration to be paid in cash.
4. 10% Preference Shareholders of Mohan Ltd. are to be paid at 10% premium by issue of 12% Preference Shares of Madan Ltd. at par.
5. Investments of Mohan Ltd. represent investments in own debenture of face value ₹ 80,000 purchased at par, which are to be cancelled before the company is taken over by Madan Ltd.
6. Investments of Madan Ltd. include investments in 9% Debentures of Mohan Ltd. of face value ₹ 50,000 purchased at ₹ 45,000.
7. Sundry Debtors of Madan Ltd. include ₹ 7,000 due from Mohan Ltd.

You are required to:

1. Compute Purchase Consideration.
2. Pass necessary Journal Entries in the books of Madan Ltd.

OR

Q3) A) On 1st April 2021 Mr. Shreyash had 60,000 Equity shares of Rs. 10 each in Pruthvi Ltd; at a book value of Rs. 9,00,000. (08)

On 1st June 2021 He purchased another 15,000 shares of company for Rs. 2,40,000.

On 30th September 2021 the company made a Right Issue in the ratio of two shares for eight shares held on payment of Rs. 20 per share. Due date for the payment was 15th November 2021.

Mr. Shreyash subscribed 2/3rd of the Right shares and sold remaining of his entitlement to Omkar for a consideration of Rs. 2 per share.

On 30th November 2021 Shreyash received dividend from Pruthvi Ltd; @ 20% for the year ended 31st March 2021.

You are required to prepare Investment Account in the books of Mr. Shreyash.

Q. 3 (B) The summary Balance sheet of Waman Ltd. as on 31st March 2021 was as under **(07)**

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Authorised Capital		Fixed Assets (Cost)	8,00,000
25,000 shares of Rs. 100 each	25,00,000	Stock-in-trade	7,60,000
Issued Capital		Sundry Debtors	4,10,000
20,000 shares of Rs. 100 each	20,00,000	Investments	2,60,000
9% Debentures	8,00,000	Cash at Bank	70,000
Unsecured Creditors	5,20,000	Profit and Loss Account	10,20,000
	33,20,000		**33,20,000**

The following scheme of reconstruction has been agreed upon by all the concern parties and was approved by the court.

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

1. The Equity shareholders have agreed to reduced their claims to Rs. 10 per share fully paid.
2. The Debenture holders have agreed to forego accrued interest on debentures of one year which was included in unsecured creditors.
3. The remaining unsecured creditors was settled by issue of fully paid equity shares of Rs. 10 each.
4. The assets are to be revalued as follows.
   Fixed Assets ……………………….Rs. 6,50,000
   Stock-in -trade……………………   Rs. 5,00,000
   Debtors …………………………….Rs. 3,00,000

Pass journal entries assuming that the above scheme has been duly implemented.

Q4) From the following information obtained from the books of M/S Govind Ltd, prepare the Vertical Statement of profit & Loss for the year ended 31st March 2022. **(15)**

Particulars	**Rs.**
Sale of finished goods	400000
Return inwards	20000
Interest received on FD	12000
Commission received	6000
Purchase of finished goods	250000
Opening stock of finished goods	25000
Closing stock of finished goods	35000
Salaries & Wages	24000
Bonus paid to staff	6000
Interest on Bank Loan	18000
Interest paid on debentures	12000
Depreciation on Land & Building	25000
Depreciation on Furniture	15000
Sundry expenses	9500
Advertising expenses	5500
Insurance	3200
Lighting expenses	2200
Repairs	3000
Bad Debts	1100

Additional information:-

1) Provide for income tax@30% on Profit before tax
2) Salary Rs 600 outstanding for the year
3) Insurance Rs.400 paid for the next year.

OR

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

Q.4 A) TK Ltd. agreed to acquire the business of JK Ltd. as on 31st March, 2022. The summarized Balance Sheet of JK Ltd. is as follows. **[08]**

Balance Sheet as on 31st March, 2022

Liabilities	₹	Assets	₹
15000, Equity Shares of ₹ 10 each fully paid	1,50,000	Goodwill	60,000
		Building	1,00,000
General Reserve	50,000	Machinery	80,000
Profit and Loss Account	44,000	Closing Stock	20,000
6% Debentures	54,000	Debtors	25,000
Creditors	22,000	SBI Bank Account	35,000
Total	**3,20,000**	**Total**	**3,20,000**

The consideration payable was as under:

1) Cash payment equal to ₹ 3 per share in JK Ltd.

2) Issue of 16,000 equity shares of ₹ 10 each of TK Ltd. having as agreed value of ₹ 15 per share.

3) Issue of such an amount of fully paid 9% Debentures of TK Ltd at ₹ 96 each as is sufficient to discharge 6% Debentures of JK Ltd at 20% premium.

4) While calculating the consideration, the assets were revalued as follows:
Building and machinery at ₹ 1,10,000 each, Stock at ₹ 25,000, and debtors are subject to 5% provision for discount.

5) Liquidation expenses agreed to be paid by JK Ltd. was ₹ 5,000.

Prepare: a) Statement of Purchase Consideration

b) Necessary ledger accounts to close the books of JK Ltd.

Q. 4 (B) The summary Balance sheet of Vasudev Ltd. as on 31st March 2022 was as under **(07)**

Liabilities	**Rs.**	**Assets**	**Rs.**
Issued Capital		Patents and Patterns	60,000
60,000 Equity shares of Rs. 10 each	6,00,000	Plant and Machinery	2,00,000
9% Debentures	2,00,000	Stock	2,20,000
Accrued Interest on Debentures	20,000	Sundry Debtors	80,000
Unsecured Creditors	1,00,000	Profit and Loss Account	3,20,000
		Underwriting Commission	40,000
	9,20,000		**9,20,000**

The following scheme of reconstruction has been submitted on behalf of all the parties and was duly sanctioned by the court.

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

1. The Equity share capital was reduced to Rs. 2 per share paid-up.
2. The Debenture holders total claim be reduced by 50% and the remaining to be settled by issue of 9% Preference shares of Rs. 10 each.
3. The unsecured creditors forego 50% of their claims and balance to be converted in Equity share of Rs. 2 paid -up
4. All the fictitious and intangible assets to be written off.
5. Equity share call of Rs. 3 per share was made from all the equity shareholders. Entire call money was duly received.

   Pass journal entries assuming that the above scheme has been duly implemented.

Q5) A) Distinguish between Internal and External Reconstruction of of Companies? **(8)**

Q5) B) What is Purchase Consideration? What are the different Methods of calculation of Purchase Consideration at the time of Amalgamation of Companies? **(7)**

OR

Q5) Write Short Notes (Any three) **(15)**

a) Rights Shares and bonus shares
b) Issues in Convergence with IFRS
c) Contingent Liability
d) IFRS
e) Disclosure of Share Capital in the Balance Sheet of a limited Company

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

(मराठी रुपांतर)

(वेळ: २½ तास) एकूण गुण :७५

सुचना: १) **सर्व** प्रश्न **अनिवार्य** आहेत.

२) **उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.**

३) **उत्तरासाठी टाचण आवश्यक असेल तेथे उत्तराचा भाग मानला जाईल.**

४) **इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाण मानावेत.**

प्र०१. अ) योग्य पर्याय निवडा **(कोणतेही आठ)** **(८)**

1. खरेदी करणाऱ्याकंपनीने दिलेला विच्छेदन खर्च खरेदी पद्धतीमध्ये ______ खात्यात डेबिट केला जातो.
   अ. सामान्य राखीव
   ब. बँक
   क. नावलौकिक
   ड. रोकड
2. गुंतवणूकीच्या विक्रीवर गुंतवणूक खाते ______ साठी डेबिट केले जाते.
   अ. नुकसान
   ब. फायदा
   क. किंमत
   ड. आय
3. आकस्मिक दायित्वाचे देयक .खात्यावर डेबिट केले जाते ______
   अ. रोकड
   ब. बँक
   क. प्राप्ती
   ड. भांडवल कपात
4. गुंतवणूकीचे .मूल्य नोंदीद्वारे दर्शविले पाहिजे _____
   अ. बाजार
   ब. वास्तविक
   क. दर्शनी
   ड. भावी
5. नैतिक वर्तन ______ क्रियांना प्रोत्साहित करते.
   अ. योग्य
   ब. कायदेशीर
   क. बेकायदेशीर
   ड. गुन्हेगार
6. दलालीची गणना गुंतवणूकीच्या ______ किंमतीवर केली जाते.
   अ. व्यवहार
   ब. स्थावर
   क. दर्शनी
   ड. योग्य

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

7. पुनर्रचना खर्चाच्या देयकाद्वारे भांडवल कपात खाते _____ आहे.
   अ. क्रेडिट केले
   ब. डेबिट केलेले
   क. दुर्लक्ष केले
   ड. तयार केले
8. खरेदी पद्धतीनुसार मालमत्ता आणि दायित्वे .हस्तांतरीत कंपनीकडे नोंदवावीत__________
   अ. पुस्तकाचे मूल्य
   ब. मान्य मूल्य
   क. ताळेबंद मूल्य
   ड. योग्य मूल्य
9. नैतिक वर्तन ______ पेक्षा वेगळे आहे.
   अ. बरोबर
   ब. चुकीचे
   क. योग्य
   ड. चांगला
10. जर जेलिमिटेडला ओ लिमिटेडने ताब्यात घेतले तर त्याला ______ असे म्हणतात
   अ. एकत्रीकरण
   ब. बाह्य पुनर्रचना
   क. शोषण
   ड. विलीनीकरण

प्र ०१. **ब) विधानेसत्यकिंवाअसत्यआहेतहेसांगा (कोणतेहीसात) (७)**

१) कर्जरोखे धारकांना दिलेले पेमेंट हा परचेस कन्सिडरेशन चा भाग होत नाही.

२) अमल् गमेशन अडजेस्टमेंट खाते मर्जर पद्धती अंतर्गत लागू आहे.

३) कायद्यानुसार जो राखीव निधी ठेवावा लागतो त्याला वैधानिक राखीव निधी असे म्हणतात.

४) अंतर्गत पुनर्बांधणी अंतर्गत कंपनी बंद केली जाते आणि नवीन कंपनी तयार केली जाते.

५) अंतर्गत पुनर्रचना योजनेअंतर्गत केलेल्या त्यागाची रक्कम भांडवली कपात खात्यात जमा केली जाते.

६) गुंतवणुकीच्या विक्रीतील तोटा गुंतवणूक खात्यात क्रेडीट केला जातो.

५) मागणी केल्यावर परतफेड करण्यायोग्य कर्ज हे दीर्घकालीन तरतुदीच्या शीर्षकाखाली दाखवणे आवश्यक आहे

८) मालमत्तेच्या विक्रीवरील नफा हा नफा आणि तोटा खात्यातील इतर उत्पन्न हेड अंतर्गत दाखवणे आवश्यक आहे.

९) पीएफमध्ये योगदान हा कर्मचारी फायद्याचा खर्च आहे.

१०) IFRS आणि संबंधित IAS नुसार वाजवी मूल्य मालमत्ता किंवा दायित्वाच्या सध्याच्या मूल्याचा संदर्भ देते.

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

Q 2) झिशन लिमिटेड चे दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजीचे तेरीज पत्रक पुढील प्रमाणे **(15)**

तेरीज पत्रक३१ मार्च २०२१

तपशील	**रुपये नावे**	**तपशील**	**रुपयेजमा**
मालसाठा मूळ किंमत	५००००	१७००० समभाग रुपये १०० प्रमाणे पूर्णदत्त	१७०००००
स्थिर मालमत्तेचा निव्वळ ब्लॉक	१२३००००	धनको	२१००००
ऋणको (असुरक्षित आणि चांगले)	४०००००	सामान्य राखीव निधी	७००००
रोख शिल्लक	६००००	१०%कर्ज रोखे रू १०० प्रमाणे	३०००००
बँक शिल्लक	४२००००	कर तरतूद	२००००
प्राथमिक खर्च	२४०००	चालू वर्षासाठीचा निव्वळ नफा	२४००००
प्राप्य विनिमय पत्र	५००००	देय विपत्र	१०००००
गुंतवणूक (मूळ किंमत)	१०००००	नफा तोटा विनियोग खाते आरंभीची शिल्लक	१६४०००
आगाऊ खर्च	२००००		
एकूण	**२८०४०००**	**एकूण**	**२८०४०००**

अतिरिक्त माहिती

1) कंपनीच्या अधिकृत भाग भांडवल मधे २०००० समभाग रू १०० प्रमाणे समावेश आहे
2) एकूण ऋणको पैकि रुपये ६०००० चे ऋणको ६ महिने पेक्षा जास्त देय अहेत.
3) गुंतवणुकीचे बाजार मूल्य रु. १०५००० दर्शनी मूल्य रु.९५००० आहे
4) वर्षभरात रु. २५०००सामान्य राखीव ठेवीमध्ये हस्तांतरित करा
5) कंपनीच्या संचालकाने समभाग भांडवलावर १०% लाभांश जाहीर केला आहे.
6) कर्जरोखे हे स्थिर माल मत्तेवर सुरक्षित आहेत.

तुम्हाला ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विनियोग खाते आणि कंपनी कायद्याच्या "परिशिष्ठ तीन"च्या आवश्यकतांनुसार उभ्या स्वरूपात त्याच तारखेला ताळेबंद तयार करण्यास सांगितले जाते.

किंवा

Q2) 1 एप्रिल 2021 रोजी शिल्पा हिचेकडे रु. 70,000 किमतीचे आणि 100 रुपये दर्शनी मूल्य असलेले एक्स लिमिटेड चे 600, 10% डिबेंचर्स आहेत. कंपनी दरवर्षी 30 जून आणि 31 डिसेंबरला व्याज देते.

(15)

इतर तपशील खालीलप्रमाणे आहेतः

01/06/2021: 192 डिबेंचर्स रु. 20,400 सह व्याज मध्ये खरेदी केले.

01/11/2021: 192 डिबेंचर्स रु. 19,200 मध्ये व्याज सोडून खरेदी केले.

30/11/2021: 300 डिबेंचर्स रु. 32,250 सह व्याज विकले.

31/01/2022: 420 डिबेंचर रु. 38,650 ला व्याज सोडून विकले गेले.

31 मार्च 2022 रोजी अखेरची शिल्लक हि किमत किंवा बाजारभाव यापैकी जे कमी असेल ती अखेरची शिल्लक समजली जाते. 31 मार्च 2022 रोजी डिबेंचर चा बाजारभाव हा त्याच्या दर्शनी मुल्याइतका आहे.

प्र.3. 31 मार्च 2022 पर्यंत मदन लिमिटेड आणि मोहन लिमिटेडचे ताळेबंद खालीलप्रमाणे आहेत. **(15)**

३१ मार्च २०२२ चा ताळेबंद

दायित्वे	**मदन लि .**	**मोहन लि.**	**मालमत्ता**	**मदन लि .**	**मोहन लि.**
प्रत्येकी ₹10 चे सामान्यसमभागपुर्णदत्त	6,00,000	4,00,000	नावलौकिकमूल्यखाते	--	60,000
			इमारत खाते	2,00,000	3,50,000
प्रत्येकी ₹ १०० चे १०% अग्रहक्कसमभागपुर्णदत्त	--	1,00,000	यंत्र सामग्री	2,00,000	1,00,000
			फर्निचर	50,000	50,000
प्रत्येकी ₹ १०० चे १२% अग्रहक्कसमभागपुर्णदत्त	1,00,000	--	गुंतवणूक	1,00,000	80,000
			ऋणको	1,50,000	40,000
सामान्य राखीव निधी	1,00,000	1,50,000	शिल्लक माल साठा	80,000	70,000
नफा आणि तोटा खाते	60,000	20,000	इतर चालू मालमत्ता	3,20,000	20,000
वैधानिक राखीव निधी	10,000	10,000	बँक शिल्लक	50,000	30,000
प्रत्येकी ₹ %9 चे 100 कर्जरोखे	1,00,000	50,000			
विविध धनको	1,40,000	50,000			
इतर दायित्वे	40,000	20,000			
एकूण	**11,50,000**	**8,00,000**	**एकूण**	**11,50,000**	**8,00,000**

वरील तारखेला मदन लि.ने खालील अटी व शर्तींवर मोहन लिमिटेडचा व्यवसाय ताब्यात घेतला:

1. सर्व स्थिर मालमत्ता(नाव लौकिकमूल्य व्यतिरिक्त) पुस्तकी मूल्याच्या 20% अधिक मूल्यावरताब्यात घेतले जातील आणि चालू मालमत्तेचे मूल्य (रोख रक्कम आणि बँक शिल्लक व्यतिरिक्त) पुस्तकी मूल्यांपेक्षा 10% कमी आहे.
2. नाव लौकिकमूल्य₹ 1,00,000 चेमानली जाईल.
3. मोहन लि.च्या सामान्य समभागधारकांना, मदन लि.मधील प्रत्येकी ₹10 चे 6 सामान्य समभाग प्रत्येकी ₹12 दराने, मोहन लि.मधील प्रत्येक 5 सामान्य समभागसाठी जारी केले जातील. खरेदी मोबदल्याची शिल्लक रोखीने द्यावी लागेल.

4. मोहन लि.च्या 10% अग्रहक्क समभागधारकांना 10% अधिमूल्यावर मदन लि.चे 12% अग्रहक्क समभाग 10% अधिमूल्यावर जारी केले जातील.
5. मोहन लिमिटेडची गुंतवणूक ₹ 80,000 चे दर्शनी मूल्य असलेल्या स्वतःच्या कर्जरोखेमधील गुंतवणुकीचे प्रतिनिधित्व करते, जी मदन लिमिटेडने ताब्यात घेण्यापूर्वी रद्द केली जाईल.
6. मदन लिमिटेडच्या गुंतवणुकीत, मोहन लिमिटेडचे ₹ 50,000 चे दर्शनी मूल्याचे 9%कर्जरोखे ₹ 45,000 मध्ये खरेदी केलेल्यागुंतवणुकीचा समावेश होतो.
7. मदन लिमिटेडच्या विविध ऋणकोमध्ये मोहन लि.ची देय रक्कम ₹ 7,000 चा समावेश आहे.

तुम्ही पुढील गोष्टी करा:

अ) खरेदी मोबदल्याची गणना करा.

ब)मदन लिमिटेडच्या पुस्तकांमध्ये रोजकिर्दीच्या आवश्यक नोंदी करा.

किंवा

Q3) A) 1 एप्रिल 2021 रोजी श्री श्रेयशकडे पृथ्वी लिमिटेडचे रु.10 दर्शनी मूल्य असलेले 60,000 इक्विटी शेअर्स आहेत. ज्यांची किमत रु.9,00,000 आहे . **(08)**

1 जून 2021 रोजी त्यांनी कंपनीचे आणखी 15,000 शेअर्स रु. 2,40,000ला खरेदी केले..

30 सप्टेंबर 2021 रोजी कंपनीने आठ शेअर्ससाठी दोन शेअर्सच्या प्रमाणात राईट शेअर ची घोषणा केली.यासाठी रुपये 20 प्रति शेअर अशी किमत कंपनीने ठरवली. पेमेंटची देय तारीख 15 नोव्हेंबर 2021 होती.

श्री. श्रेयशने राईट शेअर्सचा 2/3 भाग खरेदी केला आणि त्याचे उरलेले हक्क ओंकारला रु.2 प्रति शेअर च्या मोबदल्यात विकले.

30 नोव्हेंबर 2021 रोजी श्रेयशला पृथ्वी लिमिटेडकडून लाभांश मिळाला; 31 मार्च 2021 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी @ 20% नी लाभांश कंपनी ने जाहीर केला.

तुम्हाला श्री. श्रेयशच्या पुस्तकांमध्ये गुंतवणूक खाते तयार करणे आवश्यक आहे.

प्र.३ ब वामन लि. चा सारांश ताळेबंद ३१ मार्च २०२२ रोजी खालीलप्रमाणे होता (०७)

दायित्वे	रु.	मालमत्ता	रु.
अधिकृत भांडवल		स्थावर मालमत्ता (मूळ किंमत)	8,00,000
प्रत्येकी हजार 25 रुपयांचे 100 समभाग	25,00,000	व्यापारातील साठा	7,60,000
जारी केलेले भांडवल		कर्जदार (ऋणको)	4,10,000
प्रत्येकी हजार 20 रुपयांचे 100 समभाग	20,00,000	गुंतवणूक	2,60,000
%9कर्ज रोखे	8,00,000	बँकेत रोख रक्कम	70,000
असुरक्षित लेनदार (धनको)	5,20,000	नफा आणि तोटा खातं	10,20,000
	33,20,000		33,20,000

पुनर्बांधणीच्या पुढील योजनेवर सर्व संबंधीत पक्षांनी सहमती दर्शविली आहे आणि न्यायालयाने त्यास मान्यता दिली आहे.

1. सामान्य भागधारकांनी त्यांचे दावे पूर्णपणे भरलेल्या प्रति शेअर 10रुपयांपर्यंत कमी करण्यास सहमती दर्शविली आहे.

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

2. कर्ज रोखे धारकांनी असुरक्षित लेनदारांमध्ये समाविष्ट असलेल्या एका वर्षाच्या कर्ज रोखे वरील व्याज सोडण्यास सहमती दर्शविली आहे.
3. उर्वरित असुरक्षित लेनदारांना प्रत्येकी रु 10 .चे पूर्ण भरलेले सामान्य समभाग देऊन निकाली काढण्यात आले.
4. मालमत्तेचे खालीलप्रमाणेपुनर्मूल्यांकन केले जाणार आहे.
   स्थावर मालमत्ता .... 6,50,000 रु.
   व्यापारातील साठा......................... .... 5,00,000 रु.
   कर्जदार.. 3,00,000 रु.

   वरील योजना योग्य प्रकारे अंमलात आणली गेली आहे असे गृहीत धरून पुस्तकात नोंदी लेखांकित करा .

Q4) गोविंद लि. च्या पुस्तकातून मिळालेल्या माहिती वरुन ३१मार्च 2022 चे.नफातोटो पत्रक तयार करा.

(15)

Particulars	**Rs.**
तयार माल विक्री	४०००००
विक्री परत	२००००
मुदत ठेव वरचे व्याज	१२०००
प्राप्त कमिशन	६०००
तयार माल खरेदि	२५००००
सुरूवातीचा तयार माल	२५०००
अखेरचा तयार माल	३५०००
पगार आणि मजुरि	२४०००
कामगार बोनस	६०००
बँक कर्ज वरिल व्याज	१८०००
कर्ज.रोख्य वरिल दिलेले व्याज	१२०००
जमीन व इमारती वरील घसारा	२५०००
फर्निचर वरील घसारा	१५०००
विविध खर्च	९५००
जाहिरात खर्च	५५००
विमा	३२००
वीज खर्च	२२००
दुरूस्ती खर्च	३०००
बुडीत कर्ज	११००

अतिरिक्त माहीती:-

1) कर् पूर्व नफ्यवर ३०% आयकर तरतुद करा.
2) वेतन रुपये ६०० वर्षा च्या शेवट थकित आहेत
3) पुढील वर्षाचा विमा रुपये ४०० आगाऊ भरला आहे.

किंवा

प्र ४. अ) **टीके लि.** ने 31 मार्च 2022 रोजी **जेके लि**. चा व्यवसाय घेण्यास सहमती दर्शवली. **जेके लि.**चे सारांशित ताळेबंद खालीलप्रमाणे आहे. **[08]**

31 मार्च 2022 रोजीचा ताळेबंद

दायित्वे	₹	मालमत्ता	₹
15000, प्रत्येकी ₹ 10 चे		सदिच्छा	60,000
सामान्य समभाग पुर्णदत्त	1,50,000	इमारत	1,00,000
सामान्य राखीव निधी	50,000	यंत्रसामग्री	80,000
नफा आणि तोटा खाते	44,000	शिल्लक माल साठा	20,000
6% कर्जरोखे	54,000	ऋणको	25,000
धनको	22,000	SBI बँक खाते	35,000
एकूण	**3,20,000**	**एकूण**	**3,20,000**

देय मोबदला खालीलप्रमाणे होता:

१) जेके लि.मधील प्रति समभाग ₹ 3 इतके रोख अदा.

२) टीके लि. चे प्रत्येकी ₹ 10 चे 16,000 सामान्य समभाग जारी करणे ज्याचे मान्य मूल्य ₹ 15 प्रति समभाग आहे.

३) टीके लि. चे पूर्णदत्त 9% कर्जरोखे प्रत्येकी ₹ 96 प्रमाणे जारी करणे, जे 20% अधिमूल्यावर जेके लि.चे 6% कर्जरोखे अदा करण्यासाठी पुरेसे आहे.

४) मोबदल्याची गणना करताना मालमत्तेचे खालीलप्रमाणे पुनर्मूल्यांकन करण्यात आले:

५) इमारत आणि यंत्रसामग्री प्रत्येकी ₹ 1,10,000, शिल्लक माल साठा ₹ 25,000 आणि ऋणकोंच्या संशयास्पद बुडीत कर्ज सवलतीसाठी 5% तरतूद केली.

६) जेके लि.ने देण्याचे मान्य केलेले विसर्जन खर्च ₹ 5,000 होते.

तयार करा:

अ) खरेदी मोबदल्याचे विवरण.

ब) जेके लि.ची पुस्तके बंद करण्यासाठी आवश्यक खाती.

C468CB5C7FDFB45D345196AB3D86BF24

प्र ४ (ब) वासुदेव लि. चा सारांश ताळेबंद ३१ मार्च २०२२ रोजी खालील प्रमाणे होता (०८)

दायित्वे	**रु.**	**मालमत्ता**	**रु.**
जारी केलेले भांडवल		पेटंट्स आणि पॅटर्न्स	60,000
60,000 सामान्य समभाग प्रत्येकी 10 रु.	6,00,000	कारखानाआणि यंत्रसामग्री	2,00,000
9% कर्ज रोखे	2,00,000	साठा करणे	2,20,000
कर्ज रोखेवर जमा झालेले व्याज	20,000	कर्जदार (ऋणको)	80,000
असुरक्षित लेनदार (धनको)	1,00,000	नफा आणि तोटा खातं	3,20,000
		अंडररायटिंग कमिशन	40,000
	9,20,000		**9,20,000**

पुनर्बांधणीची पुढील योजना सर्व पक्षांच्या वतीने सादर करण्यात आली असून ती न्यायालयाने रीतसर मंजूर केली आहे.

1 सामान्य भागभांडवल कमी करून रु 2 .प्रति समभाग भरणा केलेले.
2 कर्ज रोखे धारकांचा एकूण दाव 50% ने कमी केला जाईल आणि प्रत्येकी रु 10 .चे 9% पसंतीचे समभाग जारी करून तोडगा काढला जाईल.
3 असुरक्षित लेनदारांनी त्यांच्या दाव्याच्या 50% रक्कम सोडून दिली आणि शिल्लक रु 2 .भरणा केलेले सामान्य समभागमध्ये रूपांतरित करण्याचा प्रस्ताव दिला आहे
4 सर्व कल्पित आणि अमूर्त मालमत्ता काढून टाकायच्या आहेत.
5 सर्व सामान्य भागधारकांकडून प्रति समभाग रुपये सामान् 3य समभाग मागणी करण्यात आला.मागणीचे संपूर्ण पैसे योग्य प्रकारे प्राप्त झाले होते .

वरील योजना योग्य प्रकारे अंमलात आणली गेली आहे असे गृहीत धरून पुस्तकात नोंदी लेखांकित करा करा.

प्र ०५. अ) कंपन्यांच्या अंतर्गत आणि बाह्य पुनर्रचनामध्ये फरक करा ? **(८)**

प्र ०५. ब) खरेदी किंमत काय आहे? कंपन्यांच्या एकत्रीकरणाच्या वेळी खरेदी किंमतीच्या गणनेच्या वेगवेगळ्या पद्धती कोणत्या आहेत ? **(७)**

किंवा

प्र ०५. टिपा लिहा **(कोणतेही तीन)** **(१५)**

अ) अधि लाभांश भाग आणि हक्क भाग

ब) आंतरराष्ट्रीय आर्थिक अहवाल मानके (IFRS) अभिसरणातील समस्या

क) आकस्मिक देयता

ड) आंतरराष्ट्रीय आर्थिक अहवाल मानके (IFRS)

इ) मर्यादित कंपनीच्या ताळेबंदात भाग भांडवलाचे प्रकटीकरण

Duration 2 ½ Hrs. **Total Marks 75**

N.B. 1. All Questions are Compulsory

Q.1 Answer any two of the following. (15)

a) Define Marketing. Explain its features.

b) What is Digital marketing? Explain in brief different forms of digital marketing.

c) Discuss the challenges before a marketing manager in changing business environments?

Q.2 Answer any two of the following. (15)

a) Define Marketing Information System? Discuss its components.

b) What is Consumer behaviour? Explain in brief various factors influencing consumer behaviour.

c) What is market Segmentation? Explain the various bases of market segmentation.

Q.3 Answer any two of the following. (15)

a) What is Marketing Mix? Explain its components.

b) Write a note on Product life Cycle.

c) What is Pricing? Explain objectives of Pricing.

Q.4 Answer any two of the following. (15)

a) Explain the different types of Distribution Channel for Consumer goods.

b) What do you mean by Advertising? Discuss its features.

c) What is Integrated Marketing Communication? Discuss its components.

Q.5 a) Fill in the blanks. (05)

1. The —------ concept of marketing revolved around profit maximisation.
   a) Traditional b) Modern c) Social d) Segmentation
2. —-------means a group of consumers selected for the purpose of a survey.
   a) Customers b) Panel c) Prospects d) Viewers
3. _______________ _ is the exchange value of the product.
   a) Piece b) Price c) Per cent d) Mode
4. Labelling helps to give ______________ to the product.
   a) identity b) weight c) matter d) quality
5. ________________ marketing is also called Network marketing or referral marketing.
   a) Multi-channel b) Multi-level c) Vertical d) Horizontal

b) State Whether the following statements are true or false. (05)

1. Exchange is the essence of marketing.
2. Primary data refers to the data which is readily available.
3. There is a third party involvement in publicity.
4. Niche marketing involves marketing the product to everyone.
5. Logistics relates to physical distribution of goods.

7F62930ABD97AA20FD392BBCFAF7A624

c) Match the following pairs (05)

1. Third party logistics provider	a) Environmentally safe products
2. Publicity	b) Product Features
3. Green Marketing	c) Customer Feedback
4. Product Positioning	d) Break even point
5. Customer Relationship Management	e) Non-paid form
	f) Outsourcing
	g) Paid form

****

7F62930ABD97AA20FD392BBCFAF7A624

वेळ: 2 ½ तास **गुण-७५**

सूचना १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

प्रश्न क्र.१. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५

अ) विपणनाची व्याख्या सांगा. विपणनाची वैशिष्ट्ये विशद करा.

ब) डिजिटल विपणन म्हणजे काय? डिजिटल विपणनाचे विविध प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा.

क) बदलत्या व्यावसायिक परिस्थितीत विपणन व्यवस्थापकां समोरील आव्हानांची चर्चा करा.

प्रश्न क्र.२. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५

अ) विपणन माहिती प्रणालीची (MIS) व्याख्या करा. विपणन माहिती प्रणालीच्या घटकांची चर्चा करा.

ब) ग्राहक वर्तन म्हणजे काय? ग्राहक वर्तनावर परिणाम करणारे विविध घटक थोडक्यात विशद करा.

क) बाजार विभागणी (Segmention) म्हणजे काय? बाजार विभागणी चे विविध आधार घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न क्र.३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५

अ) विपणन मिश्र ही संकल्पना स्पष्ट करून विपणन मिश्रा चे घटक कोणते ते सांगा.

ब) वस्तु/उत्पादन जीवन चक्र (PLC) यावर सविस्तर टिप लिहा.

क) किंमत निर्णय म्हणजे काय? किंमत निश्चिती मागची विविध उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

प्रश्न क्र.४. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५

अ) गाहक वस्तू वितरणात वापरल्या जाणाऱ्या वितरण साखळयांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

ब) जाहिरात म्हणजे काय? जाहिरातीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

क) एकात्मिक विपणन संज्ञापन(IMC) म्हणजे काय? IMC च्या विविध घटकांची चर्चा करा.

7F62930ABD97AA20FD392BBCFAF7A624

प्र. क्र.५. (अ) दिलेल्या पर्यायातून योग्य उत्तराची निवड करून गाळलेल्या जग भरा. ०५

१) विपणना ची ______ संकल्पना नफा वाढविणे याच उद्देशाभोवती भ्रमण करते.

अ) पारंपारीक ब) आधुनिक क) सामाजिक ड) विभागणी

२) _____ म्हणजे सर्वेक्षण हेतूने निवडलेल्या ग्राहकांचा गट.

अ) ग्राहक ब) पॅनल/दल क) संभावित ड) प्रेक्षक

३) _______ म्हणजे वस्तु चे विनिमय मूल्य होय.

अ) तुकडा ब) किंमत क) टक्केवारी ड) पद्धत

४) चिट्ठी डकविणे /लेबलीकरणा मुळे वस्तु विषयी ______देण्यास मदत होते.

अ) ओळख ब) वजन क) माहिती ड) गुणवत्ता

५) _______ विपणनास, नेटवर्क/संपर्क जाळे विपणन किंवा संदर्भ विपणन असेही म्हणतात.

अ) बहु-साखळी ब) बहु-स्तरीय क) उभे ड) क्षितीज समांतर

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते सांगा ०५

१. विनिमय ही विपणनाची एक आवश्यक गरज आहे.

२. प्राथमिक माहिती म्हणजे तयार स्वरुपात उपलब्ध असलेली माहिती होय.

३. प्रसिद्धी प्रक्रियेत तिसऱ्या व्यक्तीचा सहभाग असतो.

४. निश/लघुत्तम विपणन म्हणजे सर्वांसाठी वस्तु/उत्पादन विपणन होय.

५. वाहतूक व्यवस्था (लॉजिस्टीक) वस्तूच्या/मालाच्या भौतिक वितरणाशी संबंधित संकल्पना आहे.

(क) योग्य जोड्या जुळवा ०५

१. वाहतूक व्यवस्था पुरविणारा तृतीय/बाहेरचा पक्ष	अ) पर्यावरणीयदृष्ट्या सुरक्षित उत्पादने
२. प्रसिद्धी	ब) उत्पादन वैशिष्ट्ये
३. हरित विपणन	क) ग्राहक अभिप्राय
४. वस्तु/उत्पादन स्थान निर्मिती (Positioning)	ड) नफा-तोटा विच्छेदन बिंदु
५. ग्राहक संबंध व्यवस्थापन	ई) विनाशुल्क प्रकार
	फ) बाह्यस्त्रोतीकरण
	ग) शुल्क आधारित प्रकार

******

7F62930ABD97AA20FD392BBCFAF7A624

[Time:2.30 Hrs **[Marks:75]**

]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All question are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

1 A Multiple Choice Question **(Any Eight)** 8

1 Acquiring and ______good people is critical to the success of every organization.

a) Maintaining
b) Promoting
c) Terminating
d) Developing

2 HRM activity of updating the quality of manpower avoids managerial ___________

a) Control
b) Skill
c) obsolescence
d) Quality

3 Job design refers to the way a set of tasks or an entire job is _________

a) Organised
b) Semi Organised
c) Unorganised
d) Vertical

4 Movement of an employee from one job to another is called as

a) Job Enlargement
b) Job Enrichment
c) Work Simplification
d) Job Rotation

162D8B18F8180EC69916298F8B7C57D2

5 In ______Form of an interview several candidates are interviewed or evaluated simultaneously.

a) Group Interviews
b) Unstructured Interviews
c) Structured Interviews
d) Discussion Interviews

6 ________ refers to advancement of an employee to a higher post carrying greater responsibilities, higher status and better salary.

a) Manpower inventory
b) Promotion
c) Human Resource Planning
d) Transfer

7 ______ is more specific job related information..

a) Development
b) Training
c) Case study
d) Management institutions

8 _________ is the systematic description of an employee's job relevant strengths & weaknesses

a) Performance Appraisal
b) Performance Feedback
c) Job Evaluation
d) Executive Development

9 In ______wage system workers are paid according to the amount of work done or the number of units produced

a) Slice
b) Piece
c) Definite
d) Classic

162D8B18F8180EC69916298F8B7C57D2

10 Incentive plans are broadly classified into ____ incentive plans and group incentive plans.

a) Individual

b) Dominant

c) Factory

d) External

1 B State whether the following statements are True or False **(Any Seven)** 7

1 The factor comparison method is used for job analysis.

2 Job analysis helps in performance oppraisal.

3 Organization that lacks a corporate plan have SHRM.

4 HR managers need to think of themselves as strategic partner.

5 Recruitment & Selection are the same.

6 Promotion serves as an incentive to employees.

7 In training the Supervisor can concentrate on more important activities such as planning and controlling.

8 Off the job training is to improve knowledge about latest development.

9 Piecework is an incentive plan based on the number of units produced.

10 Job satisfaction is not an element of the work situation that affects incentives.

2 a) Explain the scenario of HRM in the global context. 8

b) Explain the scope of human resource management. 7

or

c) Explain the structure of Human Resource department in detail along with diagram. 8

d) Explain the scope and objectives of human resource management in brief. 7

3 a) Explain Job Analysis and its importance. 8

b) Define Job design and explain the various techniques of Job design. 7

OR

c) Define Job Evaluation and Explain its objectives. 8

d) Explain the term Job description along with the information contained in it. 7

162D8B18F8180EC69916298F8B7C57D2

4	a)	Define Recruitment. What are the different sources of external recruitment.	8
	b)	Explain On-the-Job training methods.	7
		OR	
	c)	What is Human Resource Planning? Explain the steps involved in the Human Resource Planning Process.	8
	d)	Define training Explain the benefits of training to the organization.	7
5	a)	Briefly enumerate the factors affecting wages and salaries.	8
	b)	What are the advantages of incentive plans?	7
		OR	
	c)	Write short notes **(Any 3)**	15
	1)	Guidelines for personnel manual	
	2)	Direct observation method	
	3)	Objectives of transfer	
	4)	Training process	
	5)	Incentives	

*****

162D8B18F8180EC69916298F8B7C57D2